

INSTITUCIJA ZAŠTITNIKA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

I

NVO AKCIJA ZA LJUDSKA PRAVA

RASPISIJU KONKURS ZA SCENARISTU I CRTAČA STRIPA NA TEMU ZAŠTITE DJEČIJIH PRAVA

Institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u saradnji sa nevladinom organizacijom Akcija za ljudska prava (HRA) sprovodi projekat "Djeco, pišite Ombudsmanu". Prva faza projekta obuhvatila je kampanju i edukativne radionice u crnogorskim osnovnim školama da bi se djeca upoznala sa Institucijom Zaštitnika i zaštitom svojih prava. Tokom kampanje, djeca su pozvana da se obrate i pišu Ombudsmanu o svim situacijama u kojima smatraju da su dječja prava prekršena ili ugrožena.

U drugoj fazi projekta, na osnovu dječijih pisama izabrane su teme za izradu stripa o dječijim pravima, za djecu osnovnoškolskog uzrasta. Projekat se realizuje uz finansijsku podršku UNICEF-a i Ambasade Švajcarske u Beogradu.

Cilj ovog konkursa je izbor scenariste i crtača stripa.

Na osnovu analize dječijih pisama, izdvojene su sljedeće teme koje bi trebalo da budu zastupljene u stripu (stripovima) kao pet odvojenih priča:

1. nasilje među djecom (vršnjačko nasilje);
2. nasilno, uvredljivo i drugo neprimjereno ponašanje nastavnika prema djeci;
3. diskriminacija;
4. nedovoljno učešće djece u donošenju odluka koje ih se tiču,
5. nasilje u porodici.

USLOVI KONKURSA

- **Cilj konkursa je izbor osoba koje će napisati scenario i nacrtati strip.** Moguće je da to bude i samo jedna osoba ili jedna osoba za crtanje, a dvije ili više za izradu scenarija.
- Konkurs je otvoren **do 23. septembra 2012.** za sva pravna i fizička lica, bez obzira na uzrast. Radove izrađene u skladu sa posebnim uslovima propisanim u okviru ovog konkursa poslati na adrese ombudsmandjeca@t-com.me i hra@t-com.me, sa naznakom "za strip – konkurs".
- Predviđeni ukupni honorari su 2500€ (bruto) za crtanje stripa i 2000€ (bruto) za scenario. Moguće je da se honorar za scenario podjeli na dvije ili više osoba.
- Strip publikacija, koja treba da bude izrađena do kraja 2012. godine, sadržaće pet priča – epizoda. Svaka epizoda će biti predstavljena na najmanje šest, a najviše deset stranica (ili tabli), sa po 3 ili 4 strip kaiša, tako da u svakoj epizodi bude obrađena po jedna od pet gore navedenih tema.
- U svakoj epizodi će se pojaviti isti osnovni likovi: dječak, djevojčica, dijete sa smetnjama u razvoju, roditelj ili roditelji, nastavnik ili nastavnica. Prateći likovi su drugi dječiji likovi, odrasle osobe i kućni ljubimci.
- U svakoj epizodi će biti predstavljena problematična situacija na zadatu temu i način njenog rješavanja.
- Strip treba da bude maštovit, tako da pobudi osjećanja kod djece i podstakne ih na razmišljanje, a ne da sadrži samo parole.
- Institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i NVO Akcija za ljudska prava zadržavaju pravo da na osnovu pristiglih predloga prilagode krajnji izbor tema i likova stripa. Poštovaće se autorska prava svih učesnika konkursa u slučaju da se na bilo koji način koriste njihov scenario ili likovna rješenja.

Posebni uslovi za autore scenarija

1. Na najviše četiri stranice A4 formata, font Times New Roman 12, sa podnaslovima, pošaljite nam:
 - a) kratak opis osnovnih likova;
 - b) sinopsis (sažetak) scenarija za svaku od pet navedenih tema.
2. Pošaljite razrađeni scenario za jednu priču od 6 do 10 stranica (tabli) stripa. Svaka tabla treba da sadrži po 4 strip kaiša.

Detaljnija objašnjenja za izradu sinopsisa vidite u dodatku.

Posebni uslovi za autore crteža

1. Pošaljite u koloru jednu tablu stripa u kontinuitetu (ne odvojene strane, ne skice). Neophodno je da predstavite sve osnovne likove, u stavu mirno i u pokretu, i u različitim okruženjima (u učionici, ispred škole, kod kuće...). Nije neophodno da se crtežom predstavi neka posebna priča, već da se predloženi likovi prikažu u različitim situacijama.
2. Likovna tehnika je slobodna.
3. Radove poslati u elektronskoj formi u formatu A4, grafička priprema: tiff, eps, ilustrator eps ili pdf, rezolucija: 300 dpi, colour mode: CMYK.
4. Svaku tablu rada na poledini označiti brojem (primjer: 1/4, 2/4, 3/4, 4/4).

OBJAŠNJENJA ZA IZRADU SINOPSISA

1. **Vršnjačko nasilje** - nasilje koje se dešava među djecom, fizičko i verbalno nasilje, ugnjetavanje i ucjenjivanje usmjereno na djecu koja su usamljena, mlađeg uzrasta ili slabije fizičke konstitucije ili su djeca sa smetnjama u razvoju; priča treba da sadrži opis situacije nasilja, upozorenje na moguće ozbiljne posljedice (npr. od neželjenih ozbiljnih fizičkih povreda) i rješavanje problema zajedničkim djelovanjem prvenstveno djece (drugova i drugarica), nastavnika, školskog psihologa, roditelja i sl; pouka - vršnjačko nasilje je neprihvatljivo, mora se primjetiti i prepoznati i reagovati da bi se zajednički spriječavalo i suzbijalo. Ako ne zaštitimo drugog od nasilja, ono može ugroziti i nas, itd.
2. **Neprimjereno ponašanje nastavnika prema djeci** ogleda se u fizičkom nasilju prema djetetu (udaranje rukom ili predmetom (sveskom, lenjirom), povlačenje za kosu, gađanje gumicom i sl.) ili verbalnom nasilju koje podrazumijeva omalovažavanje djeteta, ugrožavanje njegovog dostojanstva i nepoštovanje dječijih prava; priča treba da sadrži opis situacije neprimjerenog ponašanja nastavnika prema djeci / djetetu, spoznaja djece da problem sa određenim nastavnikom postoji, razgovor djece sa odraslima (roditeljem/ roditeljima, direktorom, školskim psihologom, Ombudsmanom, i sl), prijavljivanje nastavnika i razrješenje situacije. Poseban aspekt koji se dodatno može prikazati je neopravdano ponašanje roditelja koji dozvoljavaju nastavniku da njihovo dijete vaspitava i fizičkim kažnjavanjem. Takođe, često uzrok nedisciplinovanog ponašanja djeteta koje navede nastavnika da ga fizički kazni leži u problemu koji tišti to dijete, nesređeno stanje u porodici, nedovoljna pažnja roditelja, fizičko kažnjavanje djeteta od strane roditelja i sl. S druge strane, nastavnici i roditelji koji pribjegavaju nedozvoljenom fizičkom kažnjavanju često to čine zbog ličnih problema koji ih čine nervoznima i netolerantnima.

3. **Diskriminacija** – zabrana diskriminacije predstavlja jedan od osnovnih principa ljudskih i dječijih prava. Suština ovog principa je da se sva prava djeteta primjenjuju na svako dijete, bez izuzetka. Diskriminacija je zabranjena po više osnova: rasi, boji, polu, jeziku, religiji, političkim i drugim uvjerenjima, nacionalnom, etničkom ili socijalnom porijeklu, imovinskom stanju, invaliditetu, rođenju ili drugom statusu djeteta (npr. razlikovanje bračne i vanbračne djece), njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili članova porodice. Priča bi mogla da sadrži opis diskriminatorskog ponašanja prema djetetu sa smetnjama u razvoju upravo zbog te smetnje; opisati diskriminatorsko ponašanje od strane grupe učenika prema djetetu sa smetnjom u vidu izbjegavanja, ignorisanja, neuključivanja u zajedničke aktivnosti i sl. Nastavnik primjeti problem (bilo samostalno ili tako što mu na problem ukaže učenik/ učenica ili dijete koje je predmet diskriminacije). Nastavnik ukaže učenicima na neprimjereno i nedrugarsko ponašanje i zajedno razgovaraju o diskriminaciji uopšte o važnosti jednakog postupanja prema svima bez obzira na fizičke, mentalne, socijalne i kulturološke različitosti. Zajednička aktivnost u kojoj gdje se prikazuje ravnopravno učešće djeteta sa smetnjom u razvoju, koje učestvuje u druženju.

Treba imati u vidu da je predložen samo jedan način prikaza jednog vida diskriminacije. U okviru iste epizode ili i posebne, moguće je prikazati i druge primjere: ignorisanje djece koja dođu u školu iz druge sredine, govore različitim akcentom ili koriste neuobičajene izraze za tu sredinu; djece koja su lošeg imovnog stanja, ili slično. Poželjno je naglasiti dozvoljeno razlikovanje djece prema uloženom radu ili pažnji prema drugima, za razliku od nedozvoljenog razlikovanja po navedenim osnovima.

4. **Nedovoljno učešće djece u donošenju odluka koje ih se tiču** - pravo djeteta na učešće u odlučivanju o stvarima koje ih se tiču može se predstaviti kroz opis problema neučestvovanja djece u organizaciji školskih događaja i aktivnosti. Priča, primjera radi, može da sadrži opis pripreme Dana škole gdje odrasli predviđaju dosadne recitacije, hor i govor direktora. Na sastanku Đačkog parlamenta djeca izraze nezadovoljstvo zbog nemogućnosti da učestvuju u uređivanju manifestacije, prave peticiju u školi i protestuju. Direktor i nastavnici su iznenađeni ali prihvataju konstruktivne predloge djece. Druga ideja je udovoljavanje želji djece da se čas održi u prirodi ili da se uživo posjeti ustanova o kojoj se uči ili da se razgovara sa osobom koja je posebno bavi oblasti o kojoj se uči itd.
5. **Nasilje u porodici** - nasilje u porodici je problem koji treba posebno pažljivo predstaviti. Priča bi trebalo da sadrži opis situacije u kojoj učenik ili učenica pokazuje promjene u ponašanju, povlači se, čuti, popušta u školi. Važno je naglasiti da drugovi to primjećuju i da im je stalo da pomognu, obraćaju se razrednom starješini koji se postara da se problem riješi. U okviru ove teme moguće je predstaviti i to da je roditeljima često potrebna pomoć, iako toga nisu svjesni (psihološko savjetovanje, liječenje od alkoholizma i sl.).